

1001 litvz. 05. 181911

1001 litvz. 05. 181911

3e Année N° 43 0 \$ 15 Mardi 20 Avril 1915.

NÔNG-CÔNG MÍN-ĐÀM

DUONG PELLERIN, SỐ 140, SAIGON

農賈茗談

CAUSERIES SUR L'AGRICULTURE ET LE COMMERCE

ORGANE DES INTERETS FRANCO-ANNAIMITES

MỖI TUẦN LẼ RA NGÀY THỨ BA

GIẤ BÀN NHỰT TRÌNH	
Trọn một năm.....	5 \$ 00
Sáu tháng.....	3 \$ 00
Mỗi một số.....	0 15

Chủ-nhơn: CANAVAGGIO
Tổng-Lý: L. HÉLOURY
NGUYỄN-KIM BÌNH

ANNONCES
ANNONCES LEGALES
On traite à forfait. Tarif très réduit
Veuillez s'adresser aux bureaux de la rédaction
pour les conditions de l'abonnement.

MỤC LỤC

1 ^o Canh nông chống pháp.	13 ^o Hoa chiêu phụ bại.
2 ^o Âu-châu binh cách.	14 ^o Ngũ hồ, tứ hải, tam giang.
3 ^o Biểu tấu hồi trào.	15 ^o Kỳ phượng tuần giáo.
4 ^o Vì hước quên mình.	16 ^o Khánh thành. nghĩa oai.
5 ^o Nhứt-Tào lương-quốc.	17 ^o Luy từ ai khịch.
6 ^o Sa-tràng diên thuyết.	18 ^o Rượu thuốc thiên thời.
7 ^o Quỷ táo qui Ân-độ.	19 ^o Nhân đản.
8 ^o Đông-dương bảo tín.	20 ^o Chiêu thư bầy.
9 ^o Nam-kỳ thời sự.	21 ^o Thơ tin văn lai.
10 ^o Công vận lược lược.	22 ^o Văn-chương-khoan.
11 ^o Học đường đường chánh quốc âm thi.	23 ^o Ai diều.
12 ^o Thi tập.	24 ^o Hà-hương phong nguyệt truyện.

Cần nhắc rứt các bài trong báo mà đem chỗ khác nữa là ra làm nguyên bản.

Có bán lẻ tại tiệm: Nhơn-Lợi, 301 quai Mytho Bình-Tây, tiệm may Lê-quê-Hương, 104 Boulevard Bonnard, tiệm Lục-tĩnh khách-sang, tiệm Nam-hồng-Phát và tiệm sách Miết-Saigon. Lục-tĩnh nơi nhà chủ vì Thông-tin. Bentre: tiệm sách quán một Nhỏ.

TIỆM THUỐC TÂY

HIỆU

Pharmacie Normale

Chủ tiệm là ông *H. de MARI* và ông *F. LAURENS* kê nghiệp cho ông *MOLINIER*
(hiệu cũ là tiệm *E. BÉRENGUIER*).

Tại bốn tiệm có bán đủ thứ thuốc hoàn, viên, tán, rượu nước cùng là bá thảo, máy châm chít,
đồ phụ tùng theo y nghệ, nước suối kim thạch, đồ bó gít.

Bốn tiệm có trữ si các thứ thuốc chuyên môn langsa và ngoại quốc.

Tiệm PHARMACIE NORMALE thiết là to trọng hơn các tiệm cả Đông-dương, từ thuở nay,
danh bất hư truyền tại Nam-kỳ có thân chủ ở khắp Trung-kỳ, Cao-mên và Lào.

Tiệm PHARMACIE NORMALE ở đường Catinat môn bài số 89, có một tiệm nhánh tại Chợ-lớn.

Tiệm PHARMACIE NORMALE vẫn có một mình được vạn bán thuốc to langsa có hơn 100 tiệm rất lớn
tại Chánh-quốc chọn cho vào vạn ấy.

Tiệm PHARMACIE NORMALE chịu thuốc cho sở Châu-thành Sài-gòn, Chợ-lớn, sở Thương-chánh
và các tỉnh to Lục-châu cùng các hội Phước-thiện trong Nam-kỳ.

Tiệm PHARMACIE NORMALE bán ra nhiều lắm, nên có thuốc mới chớ qua luôn luôn.

Tiệm PHARMACIE NORMALE là tiệm có sấm dờ đồ, cuộc tiệc chụp hình,
và một mình chịu đồ ấy cho Nhà-nước.

Tiệm PHARMACIE NORMALE có sấm người đồ lo việc gửi thuốc trong các tỉnh rất tuyệt,
khu việc kỹ càng nhậm lo.

VỎ-XE HIỆU R. GUÉRY

Làm tại Saigon và dùng cao-su (Caoutchouc) NAM-KY

Vỏ xe máy (Tringles).....	3\$00
Vỏ xe máy (Talons).....	3 40
Ruột xe-máy.....	2 20
Vỏ xe kéo.....	8 00
Ruột xe kéo.....	3 50

Hàng ở tại đường Philippini. — Môn bài số 17 SAIGON

Ai ở Lục-châu gửi thư mua món chi bản-hiệu sẽ gửi theo nhà thơ đem tiền đến đó lãnh đã.
Ai muốn xin sách để giá cả mỗi món thì bản-hiệu sẽ gửi cho lập tức.

La maison expédie partout (en colis postaux contre remboursement. Mais les clients sont priés de joindre une certaine somme à la commande. Demander le catalogue qui sera expédié gratuitement.

THUỐC RÒI VÀ THUỐC ĐIỀU

Hiệu "Marina" MÉLIA

Thuốc rời đựng trong gói bia sanh có bao một miếng giấy trắng, trên miếng giấy ấy có đề hiệu người làm thuốc bằng chữ đen và chữ « MÉLIA » bằng màu đỏ.

Thuốc điều bán từ gói, BAO BẰNG GIẤY DÀY, đựng 20 điều, đầu có THOA KEO ở ngoài lại có bao một tấm giấy mỏng đỏ, đựng cho khỏi ướt thuốc, trong tấm giấy đó, lại có một tấm hình rất tốt và một con « cò » nữa.

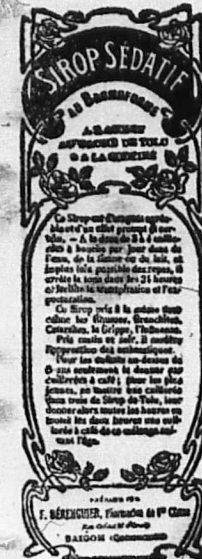
Thuốc Mélia này thật ngon, chẳng có thuốc nào bằng, bởi vậy cho nên, thiên hạ ai cũng đều ưa dùng thứ thuốc Mélia đó lắm.

Đầu đàn cũng có bán cho tới trong mấy tiệm nhỏ nhỏ trong làng cũng có bán nữa.

Seuls Importateurs pour l'Indochine

UNION COMMERCIALE INDOCHINOISE

SAIGON. — 34, BOULEVARD CHARNER, 34. — SAIGON

Sirôp Sédatif BÉRENGUIER au Bromoforme

TRỪ BỆNH HO THƯỜNG, HO LAO, HO TÒN HO HƯ PHỒI, THÙNG

Thuốc nước đường này mùi dịu dần, chữa bệnh chóng vánh chắc chắn. Dùng ba bốn muỗng lớn một ngày, uống riêng một mình nó hay là uống chung với nước trà hay là sữa nấu cho nóng. Uống như vậy thì hết bệnh ho lao, ho tòn. Uống sớm mai và chiều thì bớt bị ngọt hơi.

Con nít trên năm tuổi mà thôi uống một ngày một muỗng nhỏ, Con con nít nhỏ hơn, pha một muỗng nhỏ thuốc này vào ba muỗng nước cho nó uống một giờ hay là vài giờ một muỗng có pha nước như vậy.

Một ve : 1 \$ 20.

Trừ tại tiệm thuốc PHARMACIE NORMALE Ông H. de MARI và F. LAURENS nối nghiệp cho ông MOLNIER tại Sài-gòn-Chợ-lớn.

Le Laxatif
dont l'effet est
le plus rapide et
le plus sûr c'est les
Grains Celler

Souverains contre la constipation opiniâtre et ses fâcheuses conséquences :
Hémorroïdes, Humeurs, Névralgies, Gastrites, Congestions, etc.
La Boîte : 1 fr. 50
Demandez Informations gratis dans toutes les Grandes Pharmacies Françaises
DÉPOT GÉNÉRAL : Pharmacie BAILLY, à Tarbes
GROS : Simon et Merveau, 21, rue Miché-le-Comte, et Société de Droguerie, 6, rue de Thorigny Paris

THUỐC TRI BÓN

Chứng này tuy là khi mới phát, coi lấy lắt, mà nếu không lo trị thì sau nó biến sanh ra nhiều bệnh : Nhức đầu, chóng mặt, không biết đói, ăn không tiêu, miệng hơi hám. Làm cho huyết hư, thì thường sanh ra ghê chốc khó chịu. Cũng có khi sanh bệnh nặng hơn nữa, như hư trường, đau gân, kiết.
Chứng này có thuốc hoàn GRAINS CELLER trị nơi hay. Thứ thuốc này bảo chế bằng những thứ cây thân việu, ai uống cũng được. Uống vô thì không có phá và không sanh chứng đau bụng, uống lâu chừng nào, càng tốt chừng ấy.

Cách dùng : Tối chừng đi ngủ, uống 1 hoàn, như không phải thì uống 2 hoàn, uống như vậy chừng 5, 6 bữa, rồi ngừng 5, 6 bữa sẽ uống lại. Như có thiệt kha, uống nữa hay là thôi cũng được. Con nít dưới 4 tuổi uống nửa hoàn, từ 10 tuổi sắp lên uống 1 hoàn.

Thuốc này giá một hộp 40 hoàn là 0 \$ 70. Có một mình tiệm thuốc Pharmacie Normale, ở Sài-gòn, đường Catinal và Chợ-lớn đường Marins có bán mà thôi.

BIJOUTERIE PARISIENNE

Nhà bán đồ nữ trang hiệu con Rồng Vàng
 Ở ĐƯỜNG CATINAT MÓN BÀI 130-132 NGANG NHÀ IN L'UNION
 (Xuất nhập bất cần)

Tôi đã thường buôn bán đồ nữ trang cho các cô đơn bà Annam ở Saigon và Lục-đỉnh, nên chúng tôi mới biết ý các cô hay dùng món chi.

Nay tôi có đặt làm tại nhà hàng ở Paris những đồ nữ trang nhiều kiểu lạ và rất xinh tốt lắm cho các cô dùng, nay xin các cô đến nhà tôi mà xem chơi. Những là bông nhận hạt thủy xoàng, cà rá, giầy chiến đeo cổ, médailles và médaillons nhiều kiểu lạ và hạt thủy xoàng nước trắng lịch sự vô cùng của tôi làm riêng cho mấy cô. Nên tôi có lòng cho các cô hay rằng tôi cũng làm ra đồ nữ trang nhiều kiểu rất tốt lạ cho các cô đơn bà Annam.

Vậy tôi trông cậy cho các cô đến viếng tiệm tôi một lần thì tôi sẽ tiếp rước các cô tử tế.

I. GIUNTOLI.

La Mutuelle d'Extrême-Orient

HỘI TƯ CẬP PHƯƠNG VIÊN-ĐÔNG

Góp đến 477 đồng bạc trong 159 tháng, đến hết năm thứ mười sáu thì được lãnh từ năm trăm cho đến một ngàn đồng bạc.

Từ năm thứ nhất đến năm thứ mười sáu, mỗi năm xổ số mười hai kỳ, lúc xổ số thì hết thầy mọi người ai cũng được coi.

Người nào bằng lòng đóng trọn một phần phải góp mỗi tháng 3\$00, đóng nửa phần phải góp mỗi tháng 1\$50, đóng một phần-tư thì phải góp mỗi tháng 0\$75.

Ai bằng lòng đóng luôn trọn một lần thì phải góp 400\$ mà thôi, nhưng đóng như vậy lúc xổ số, người nào góp một phần thì được lãnh trọn một phần, người nào góp nửa phần, thì được lấy nửa phần, người nào góp một phần-tư thì được lấy một phần-tư mà thôi.

Một năm có mười hai kỳ xổ số

Mỗi tháng, đến ngày 15 tây thì xổ số một lần

CHỨC DỊCH COI VIỆC HỘI

MM. H. SESTIER, Cựu Khám-sứ, làm chủ hội.

H. DEBEAUX, Tòa chủ hội-đồng Thương-mại tại Hà-nội.

PORCHET, Tòa chủ hội-đồng Thương-mại tại Haiphong.

RALLISTE, Lãnh Trưởng.

MM. CHATAIGNEAU, Thanh tra việc tính toán ở Tòa án Đông-Dương.

A. DEBEAUX, Tây Thương.

PHẠM-MẠNH-KHÔNG, Tư-tài, Bắc-kỳ Nghị-viện.

Bản hội ở tại đường Paul Blanchy, món bài 109, SAIGON.

TÂN ĐỢI THỜI BÁO

JOURNAL DES JEUNES GÉNÉRATIONS

NÔNG-CỔ-MÍN-ĐÀM

Mardi 20 Avril 1915, N° 43

TÂN CHỦ BÚT

CAUSERIE SUR L'AGRICULTURE

CANH NÔNG CHUỞNG PHÁP KHOẢN THỨ 13

(Tiếp theo)

Cách thức cho công làm mùa nước, mùa khô và các công việc làm trong việc ruộng sau khi làm mùa rồi.

1° Nhon công làm ruộng

Cách nướn nhon công phát cỏ, cào chế nhỏ mạ, bứng lúa, làm ngày theo tục xứ hoặc cho sớm thì dặng rẽ bằng cứ theo tháng làm mà cho thì phải mắt, tháng nào cho nhon công kê ra bâu sau đây :

Tháng	Mỗi công phát		Mỗi công cào	
	bạc	lúa	bạc	lúa
Năm	0\$20	1 góc tư gia	0\$15	1 góc tám gia
Sáu	0,25	1 id.	0,20	1 góc tư gia
Bảy	0,30	1 góc ba gia	0,25	1 id.
Tám	0,30	1 id.	0,25	1 id.
Chín	0,30	1 id.	0,25	1 id.
Mười	0,20	1 góc tư gia	0,25	1 id.

Tháng	Mỗi công chế lạng		Mỗi công bứng lúa	
	bạc	lúa	bạc	lúa
Năm	0\$15	1 góc tám gia	0\$40	1 góc ba gia
Sáu	0,18	1 góc tư gia	0,45	nửa gia
Bảy	0,20	1 id.	0,50	id.
Tám	0,20	1 id.	0,50	id.
Chín	0,20	1 id.	0,50	id.
Mười	0,18	1 id.	0,45	id.

Tháng	Mỗi công nhổ mạ	
	bạc	lúa
Năm	0\$25	1 góc tư gia
Sáu	0,25	1 id.
Bảy	0,30	1 góc ba gia
Tám	0,30	1 id.
Chín	0,30	1 id.
Mười	0,25	1 góc tư gia

Mỗi công cấy	Công làm 1 ngày		
	bạc	lúa	
0\$15	1 góc tám gia	0\$20	1 góc tư gia
0,20	1 góc tư gia	0,25	1 id.
0,25	1 id.	0,30	1 góc ba gia
0,25	1 id.	0,30	1 id.
0,25	1 id.	0,30	1 id.
0,20	1 id.	0,25	1 góc tư gia

Công việc làm mùa không cùng, tùy theo tháng đông ken làm thì nhon công phải có giá, chủ mướn phải liệu cho vừa sức 1 người làm 1 ngày mà trả.

Cách mướn công đập lúa mùa khô

Tháng	Cắt mỗi công		Đập mỗi công	
	bạc	lúa	bạc	lúa
1	0\$20	1 góc tư gia	0\$20	1 góc tư gia
2	0,25	1 góc ba gia	0,25	1 góc ba gia
3	0,30	nửa gia	0,30	nửa gia

cắt	đập	Tiêu công mỗi ngày	
		bạc	lúa
10 công	10 công		
2 gia	2 gia	0\$20	1 góc tư gia
3 gia	3 gia	0,25	1 id.
4 gia	4 gia	0,30	nửa gia

Những công cắt đập này chủ mướn phải coi trước đất lúa dễ cắt hay khó đập khó cắt, ngã bậy bạ và có nước cỏ dưới gốc thì gọi là khó cắt, bằng trũng đất khô ít cỏ, ngã 1 mai dễ cắt thì trước phải gia dăm cho người làm công.

Còn công trâu kéo lúa hột:

Tháng	Lúa	1000 thước		1500 thước	
		1 gia rưỡi	2 gia	2 gia	3 gia
2	100 gia				
3	100 gia	2 gia			

2000 thước	Một đôi trâu kéo 1 ngày	Chăm chế	
		từ 2 gia tới 4 gia	từ 3 gia tới 5 gia
3 gia	3 gia		
3 gia	4 gia		

Phải tùy theo đường dễ khó, chủ mướn phải liệu mà cho công trâu, còn 1 đôi trâu làm kéo lúa ngày nhiều ít tùy chủ liệu sức trâu mà định giá cho vừa, công 1 đôi trâu kéo 1 ngày. Công việc trả công trâu tùy theo chủ trả bạc hay lúa, lúa y thị giá cái nào tiện cũng dặng.

J. TRƯỜNG,

Au-Châu-Binh-cách

(Từ mồng 7 tới 13 avril 1915)

Tuần này bên Bắc-lợi có đánh nhau vài trận. Có một đội quân Đức lập thể độ qua sông Yser với ba khẩu súng đạn riá đều bị quân Bắc-lợi nả tróc.

Bên Bắc-lợi, Aisne và Champagne, hai bên có đánh nhau bằng pháo thủ. Còn bên Argonne, hai bên cứ việc đánh với nhau nhưng mà binh hiệp chiến cũng cả thắng, nhất là trận Woëvre, mặt phía đông và đông-bát tỉnh Verdun. Từ mồng bẩy cho đến mồng chín tháng tư tây binh hiệp chiến tàn tới đặng ba dặm ngàn trong vòng binh đức đông dấy có 20 ngàn thước, binh ta lại chiếm đặng địa thế của Đức tại Eparges. Từ đó đến giờ binh ta lại lấy đặng trọn cả thính thể rất lớn của Đức trong đống Woëvre, là chỗ Đức-tặc có phục hai đạo binh mà cản giặc. Còn trong miền Saint-Mihiel, binh hiệp chiến-quốc lại tàn tới trong cụm rừng Montmare, d'Ailly và Lepretre. Binh hiệp chiến thắng đặng trận này đây làm cho rừng đặng đường xe lửa thông thương từ Saint-Mihiel qua thành Metz. Nguyên đường xe lửa này của Đức lập đặng chỗ chiến lương phạn và dùng độ binh đóng ở Saint-Mihiel. Thính thể của Đức sẽ trở nên hiểm nghèo.

Bên Alsace, binh hiệp chiến lại lấy đặng đánh núi đông-nam thành Hartmannweilerkopf và tàn tới đặng một ít.
Mặt binh đóng phía đông, còn đang đánh với giặc trong núi

Karpathes. Binh đức mỗi ngày đều có binh tiếp ứng luôn luôn nhưng mà không cự không nổi, thối lui hoài. Đàng thời binh Nga đang công phá một đạo binh Đức tặc đông dày có một trăm dặm ngàn, dền đầu cả thắng dền đó, trừ ra một chỗ chưa phá nổi. Binh Nga nhắm hướng nam kéo xuống núi, rất gay trở, nhưng mà sự gay go đó không làm cho lòng họ nặng. Còn trong biển Dardanelles còn đặng lo vớt thù lợi phục.

Tám chiếc tàu thương, 5 chiếc của Anh-quốc, một chiếc của Langsa, một chiếc của Nga và một chiếc của Bót-tu-ganh bị dộn thù thiên của Đức báng chìm hôm tuần rồi.

Biểu tâu

Hội đình-thần thanh-tra nội vụ Đức-tặc (Allemands) loạn quyền dân chánh.
Chiếu chỉ ngày 23 septembre 1914
(TIẾP THEO)

TỈNH MEURTHE ET MOSELLE

Những vụ tại Lunéville tuy không lấy chi làm trọng cho lắm mà hội gạn vào biểu tâu đây tưởng chẳng phải là vô ích, có ngày cũng làm rồi thì khôn quân cường đạo ấy đặng. Ngày 20 tháng tám tây, ông Lenoir già sáu mươi bảy tuổi, vợ chồng bị Đức-tặc quân Đức hành hạ đến kiếp rồi, một tên đội quân tới lực lượng ông Lenoir mà đoạt đồng vàng của ông giá mười tám trăm quan. Việc cướp giặc, như lời hội đã tâu trước rồi, là thói tục của quân Đức-quốc, vì chúng nó dám cướp của giữa thập mục sở thì, coi như chốn không người. Lấy chuyện này đây mà suy thì đủ tin thật.
Trong lúc Đức-tặc phóng hỏa công đốt rụi phố nhà của bà Leclerc, thì hai cái tủ sắt của hai chủ, ở phố bà Leclerc không nao núng chi cả. Một cái của ông Georges thì ngã xuống đất bị với gạch đè lấp, còn

một cái của ông Goudchau mắc đé lạng trên lại buộc chặt vào vách, vách ấy còn đứng nên tủ sắt chẳng sa. Một người đội binh Đức-tặc tên là Weiss là một tay buổi chưa có giặc thường tới lui bán cầu-tráo-dăng (1) tại xứ, nên thông thạo đàng sá, biết đủ chỗ nơi bên dền lính tới dùng thuốc mà bẳng ngã vách dựng, rồi đổ khiến hết hai cái tủ sắt đem ra gare, để lên xe lửa chở tuốt về Đức-quốc. Tên đội Weiss này là tay cận thân tướng phủ tin cậy vô cùng; thấy đều khiếp oai chạy mất. Trong ba quân một tay y quân sức, thừa lệnh quan trên.

Khi Đức quân cướp giặc hết của dân, đổ ruội nhà bà tánh có hơn bảy chục vuôn. Chén giết dân lành, tướng lĩnh Đức-binh lại còn làm bố cáo giáng khắp nơi, vu tội phi thường đặng lấy có mà thu nạp của dân cho đủ

BỐ CÁO

« Ngày hai mươi lăm tháng tám tây năm 1914, dân đất Lunéville phục nơi chỗ hiểm mà cướp đánh Đức-binh và chặn xe cộ. Cũng trong một bữa ấy, dân Lunéville xa vào chỗ đường bình có cạm hồng-thập-ki mà chằm nề, lại báng những binh Đức-quốc bị thương và báng vào đường đường quân chánh là chỗ trạm đường Đuc-quân. Vì sự gây loạn ấy nên đất Lunéville phải nạp đủ sáu trăm năm chục ngàn quang tiền. Lính ra cho quan Đốc lý thành phố Lunéville phải tuấn y quyết nạp vàng cùng bạc đủ số năm chục ngàn quang, hạn đến ngày mồng sáu tháng chín chín giờ ban mai phải nạp đủ số nơi trồn phủ Đức-quốc. Bất kỳ đơn trạng chi kêu nã về lệnh ấy đều phải bị bắt, lại cũng chằm đặng để tri hướn quá hạn. Nếu thành phố Lunéville vì lệnh tướng phủ Đức-quốc, chằm nạp đủ số sáu trăm năm chục ngàn quan thì bao nhiêu của cải trong thành phố phải bị tịch, nhà cửa của bà tánh phải bị xét lật còn dân thì phải bị lực lượng. Ai mà cả ga chôn vàng chôn bạc cùng là chiến vận củ cải đi, cùng là bỏ nhà mà trốn đi chỗ khác thì phải bị quân lính xử bắn. Quan Đốc thành phố cùng là bọn vi chất tướng phủ đã cầm phải tuấn y quân lệnh thì hành c phân nói trên đó và phải làm bố cáo giáng khắp thành phố mà rao truyền. »

Hénaménil, ngày 3 tháng chín 1914

Tông-Soái,
Von Fosbender.
(Sau tiếp)
L. - H. - Muv.

(1) Cầu-tráo-dăng là một thứ trái ngự phương tây dùng đặt rượu La bière.

Vì nước quên mình

Sứ-quân mới tiếp chỉ truyền của chánh-phủ Namkỳ tặng phong các vị đầu quân xuất trận bị thương tích tại chôn chiến trường. Vây tôi lược dịch ra đặng cho đồng-bang đọc lấy làm gương và cầu chúc cho người vì ơn trời đất.
Chỉ tặng phong rằng:

Ngày 13 Avril 1915.

Chánh-phủ lấy làm toại tâm mà ghi tạc sự trung-cang nghĩa-khi của các vị Học-sanh Annam nơi đạo bên Chánh-độ tận tâm báo quốc trong đám giặc Âu-châu này.

Nhứt là ông Trần-thanh-Cán, khoa mục trường Đại-học Canh-nông tại tỉnh Nogent-sur-Marne, nhaorùng đất Cholon, nhà Thuong-huyền cư tại đàng Gia-Long, số 95, Chánh-phủ nguyên biểu cho rõ danh người dờm khi.

Vừa buổi nổi giặc, khi ấy đã có sảng danh giầy quá-giang cho ngài trở về quê-hương, ông Cán chẳng muốn về, lại dền ra mắt Phái-Viên quan Thê-hành Chánh-Phủ Đông-Dương gán ti Hộ-trợ Thuộc-địa tại thành Paris mà tỏ ý dộc đầu quân cho dền cơn giải giáp, vì Phái-Viên quan Thê-Hành Đông-Dương Chánh-Phủ ấy là tay Mầu-quốc đã ký thác các vị Học-sanh Annam. Quan Phái-Viên tuy phong tặng chỉ khi của ông Cán song ngài lòng không dám cho ông Cán đầu tiên quân xuất trận: như muôn nhập đạo binh tiếp thì được, vì ông Cán bộ tịch ốm o, bóng thó chịu đựng không nổi. Ông Cán quyết lập hết sự ngại ngưng ấy, nên ngày hai

mươi lăm tháng tám tây, ngài ra mắt Phái-Viên quan một lần nữa mà bẩm tỏ rằng bữa qua ngài có trình diện nơi hội Kiểm-binh, hội đã chăm đáu, phê cho ngài trắng kiện.

Cớ ấy nên ngày mồng hai tháng chính tây, ông Cán đặng nạp dụng vào đạo binh bộ, đạo thứ 112 tại thành Toulon, qua ngày mười hai tháng chín tây, xuất trận, cùng quân qua tỉnh Meuse, ngài hiệp đánh nhiều trận và tỏ lòng trung-cang tận lực.

Mới đây ông Cán đã đặng ghi công vào sổ, vì khi hàm địa-huyệ Đức-tặc rồi, đặng bay như mưa bát, ông Cán chẳng nao cử lo điều dưỡng những bạn đồng đạo mình bị vit.

Nhứt-Tào Lương-quốc

TRUNG-HUỆ (TÀO)
TIN THÀ-H BẮC KINH

Bắc-Kinh ngày 16 tháng ba 1915

Quan Lãnh-sự Ngoại-bang nước Tào mà hội diện với Đại-thần Nhứt-bồn lần này nữa là 11 kỳ rồi, mà việc đàm định không gấp xong, cho hay là việc diện tri không đặng. Mà coi ý Nhứt-bồn cũng đã mềm lãn rồi, vì trước khi Nhứt-bồn ép Tào phải phê quyền khai mỏ bên Đông-Mông-Cổ về một tay Nhứt-bồn mà thôi, nay bổ tui tham không gồm một mình xin cho lương-quốc (Tào-Nhứt) hùn hiệp nhau mà thủ lợi. Tào chưa trả lời chịu hay không, cứ giữ thói quen, việc gì cũng vậy, để tri hướn lâu ngày.

Tào chẳng phục Nhứt-bồn là tại Nhứt-bồn khi diệt Đức-tặc đoạt Thanh-Đảo thành rồi, lại sai binh qua Thanh-Đảo thành nhiều lắm. Bởi vậy Vương-sứ của Nhứt-bồn cư tại thành Bắc-kinh (Tào) muốn cho yên lòng Tào, hứa với Tào-sĩ Tào rằng ngài sẽ đê biểu căng binh Nhứt-bồn, không cho sai binh qua Tào nữa.

Tuy vậy mà lòng bá tánh nước Tào đã chính bấy lâu, khó mà sửa yên lại đặng.

Nhiều tay phú hộ bên Tào, đem hết gia tài mà dâng cho Tào hoặc dâng mô kim-ngân cũng là điển thổ cho Tào dùng làm lương phi mà đánh giặc với dị-quốc, song không những tay anh-hùng làm phần nhà Thanh khi họ muốn dấy, nên xuôi cho dân Tào hạn Nhứt-bồn, và xuôi dân nhạo bán nước nhược không người, nên không dám vẫy vùng cùng Nhứt-bồn. Mấy tay Anh-bùng ấy giua sai người tới nước khác vay bạc và mua chịu khí giới, hứa thắng binh rồi cắt đất nhượng giao.

Hiện bây giờ đây, dân Tào đang dĩ thương chiến cùng Nhứt-bồn, lấy việc buôn bán mà đánh giặc, thế mạnh hơn hết của dân Tào, là tẩy chái hàng hóa không thêm mua bán với Nhứt-bồn nữa.

NHON-HÒA

Bắc-Kinh ngày 20 tháng ba 1915

Quan Đại-thần Nhứt-bồn, bộ muốn tỏ rằng cuộc đàm định với Tào bấy lâu đã đủ. Có người nói ngài có bản tin về Tào Nhứt-bồn cũng việc độ binh qua Tào nữa, mà sao ngài lại nói với Tào rằng ngài không dự đến sự hội diện nào nữa.

Chưa biết phải kể của ngài vậy, hay là tại số mạng ngài dục Thần-khẩu của ngài nói vậy? Nói như vậy rồi qua bữa sau ngài té ngửa bị vit cũng trọng, cớ ấy nên việc lương-bang đàm định ra trê.

Dân Tào từ phương người luận vầy kể luận khác, song thầy đều bắt phục Đông-mạng-Hồng quân (1). Bọn Học-sanh Tào bên nước Nhứt-bồn đều bỏ trường hồi quốc. Viên-thê-Khải là Giám-quốc Trung-huệ có ban chiếu cấm nhệch dân tinh tú tốp tại Thượng-hải mà đàm luận việc oán hờn Nhứt-bồn. Vì vậy nên dân Thượng-hải nhóm không đặng, mới tụ nhau hơn ba muôn xin phép quan trấn Âu-châu đặng hội trong phần đất người mà đàm định. Việc nhóm thì em ai không sao, song những điều bàn luận thế không đặng êm. Bởi vậy khi đàm định nhau rồi, mới đặt điển-biểu như vầy đê tới Viên-thê-Khải:

« Nhứt-bồn xin Tào chẳng biết mấy điều, lại muốn sai bộ binh, thủy binh đến dọa nhà-nước Tào sợ mà phải phê y. Theo như ý của ngu-dân thà vị quốc vong xu đánh liều với Nhứt-bồn hơn là sống mà phải vật hạ nước người, chúng dân đều sửa sang binh khí mà tranh dẫu với tặc-binh, dẫu muốn tặc cũng chẳng sợ, vậy xin đưc Giám-quốc đừng thêm luận bàn với Nhứt-»

(1) Chúa dồng hương mặt trời mọc (vua Nhứt-bồn.)

Lá gió hoản nghe người ngọc bước,
Mắt rêm hề thấy bóng trắng in.

Lê-thọ-Tường, Longxuyên

NHỚ BẠN

Nhớ bữa chớ ai trông diêm tư,
Nhớ thời quên tịnh việc canh-xử.

Nguyễn-công-Khanh, Longxuyên

NHỚ BẠN

Nhớ bạn đòi con ruột thất eo,
Đài gương khôn nổi tô cho beo.

Lê-quang-Nhon, Longxuyên

Phục đề giữ Môn-Đệ (Họa nguyên vận)

Thương yêu lựa phải sut pha xuôi,
Vàng đá lòng chàng đã biết tôi.

Bông Dinh

CON MÈO

VẬN : Ới thôi rồi nời xoi

Việc quái trong đời thấy hỏi ời,
Chớ mà năm miều đánh đưng thôi.

N. t. U. Định-hoà

KHUYẾN ĐỒ

Cờ bạc làm chi hỏi mấy ông,
Đã hao tiền của lại hao công.

Giàu khổ khác chi huê gửi nhánh,
Ấn thua đường thề nức trời đồng.

Biển-ngũ-Nhy

Xin thì ông họa lại chơi cho tiêu khiển

Hoà nguyên vận

Lựa lời nhủ với bạn đơn ông,
Cờ bạc sa me ác thất công.

Nguyễn-chánh-Đức, Hương chủ

THƠ HỎI CUỘC CHƠI

Nhấn hỏi văn nhân một ít lời,
Trên đời, nào cuộc đáng nên chơi.

Biển-ngũ-Nhy

(Hoài tình) HỌA VẬN

Động tình một việc ý hoá hai,
Gặp đặng đồng tâm tuổi phạm dai.

Diêm, Saigon

Một chị bốn anh thơ

« Vận : Tinh minh trình thỉnh linh »

Một chị bốn anh thấy tận tình,
Nghĩ không biết động khó cho mình.

Diêm, Saigon

Xin qui ông họa chơi cho tiêu khiển

Ấn sĩ qui điền thơ

Vận : Anh đành dành nhánh chanh ;

Tôi không trách chị chẳng hiền anh,
Ấn tích mai danh phân đã đành.

Diêm, Saigon

Xin qui ông họa chơi cho tiêu khiển

CON MÈO (họa vận)

Nời ran xán bẽ bởi vì người,
Lấp lững rồi đây cũng bị người.

Phú-Quới-Cường

THÂN THI THƠ (họa vận)

Xa trần viễn vọng lưỡng hồ nghi,
Gần võ đời lốt vịnh khúc-thi.

Phú-Quới-Cường

VONG TÌNH

Vội vã đi đâu vậy hỡi Nàng,
Nỡ đành trao gắm, nặng vương mang.

Lê-thọ-Tường

TRÁCH TÌNH

Nay mai vấn bạn lúc ra vào,
Cay đắng lòng này kẻ biết bao.

Lê-quang-Nhon

Họa chiêu phu bài

KỶ GIỮ NGỌC-ANH TẠI NỮ

Vân tôi cũng là người bản sở với cô,
song ngặt chút tha hương, nên vẫn
kỷ thỉnh bất kiến kỷ hình, thấy thừa
tên cô đứng chương trình, bài chiêu
phu rao cùng lục-tĩnh. Trước cô ra
sáu chữ rằng : Tam mộc sum sum,
hòe, quế, liễu. có kỷ tên mà chẳng tỏ
thừa quê hương, tôi xem đã chẳng
chương, thăm khen eo lấm chực.
Người đối đáp đếm dư cả chực, mần
rằng mà cô chả chấm một bài ? Trong
17 vị ắt có một hai, lẽ đâu lại phân
rằng e mich dạ ? Phạm người hữu xạ
thi tự nhiên hương, sau có kỷ giữ trình
chương, lại có chữ, thi tứ tuyệt ; có
tờ lời phân biệt, mời người tiếp trọn
bài, nếu ai hằng thật là tài, xem rồi
bộ lại một bài thi xong, Lục-châu đã
sảng lòng, ấy cuộc mua vui trong
nước. Tôi xem kỷ quê cô Long-phước,
ờ, ờ, thiệt là quán vợ tôi, xót lòng dĩa
bồi hồi, mau vào đó hỏi thăm cho
hàng. Mong tìm tôi đôi đàng đã cạn,
đã có danh mà sao ai chẳng biết danh,
vì chưa hằng tài lần mời hồi : ai làm
bài thi tứ tuyệt đó ? Có phải cô tá tha
nhơn chi thủ, hay là cô mạo phủ đồ
thi ? Đặng mà cột bọn Nam-nhi, như
lời trong tứ tuyệt ? Long-phước quê
hương thi nương thi chỉ thị hà ? Phải
thơ của cô làm chăng ? Thiệt của cô
làm chăng ?

Có thiệt thi làm phải nói ra,
Hay là òn-ý của người ta,
Đừng đem chước qui trên ngòi thánh,
Chớ gọi tài thần trọn mắt ma,
Nếp rất chẳng khoe nhiều kẻ đời,
Duyên hên đầu bán ít người na,
Gạo vò một đúc ghe ngay chớ,
Bổn đức không đời ời giống xa.

Vinhlong, Kinh-Thiên biệt hiệu.

Xót phạt mỗ Đạm-Tiên

Hỡi ời !! đưa rước bấy nhiêu tình,
Số vẫn chừng ni cũng một mình,

Núm đất không ai lui tới giếng,
Vừa hương vẫn kẻ sớm khuya gìn,
Sanh tiền cung kính than mây trắng,
Mang bạc bỏ thờ ngọn cỏ xanh,
Vói hỏi bấy nhiêu người nghĩa trước,
Nào là Tống-Ngọc với Trường-Khanh.

Vinhlong, Kinh-Thiên biệt hiệu.

Xin chur ông vui lòng bỏ lại chơi
cho tiêu khiển, và mời thầy Trần-vân-
Chim, Diệp-minh-Kỷ, Trần-vân-Toàn,
dit Lóc, thầy Như-Tông, thầy Cao-vân-
Ty, Giáo Truyết thầy Bông-Dinh và
cô Ngọc-Anh.

Ngũ hổ, tứ hải, TAM GIANG

Có vị xin giải nghĩa

NGŨ HỒ LÀ:

- Phiên-duong hồ ở tại Nhiêu-châu
Thanh-thảo hồ — Nhạc-châu.
Thái-hồ — Tô-châu.
Đon-duong hồ — Nhuận-châu.
Động-dinh hồ — Ngạc-châu.

TỨ HẢI LÀ:

Đông hải, Tây hải, Nam hải và Bắc hải.

TAM GIANG LÀ:

Sông Hà, Sông Y và Sông Lạc.
vi trên Địa-Cầu có 12 chỗ đó là gốc
rời bữa khắp ra tứ phương.

Thường hay lấy ngũ hồ, tứ hải, tam
giang, làm 12 bến nước của người con
gái ; lại nói rằng phận đàn bà con gái
như cánh bèo, trôi nổi không chừng,
như gặp bến trong thì là may còn như
gặp bến đục thì là rủi.

Nghe vậy hay vậy, vì lời truyền đã
lâu đời mọi người đều in vào trí, chớ
theo ý tôi cho 12 bến nước đó là 12 con
giáp có lẽ trủng hơn. Bởi vì làm thân
con gái, khi khôn lớn rồi chỉ cho khỏi
trao thân gửi phận trong 12 tuổi đó, và
lại con người có hai bực mà thời ; một
là hiền lương hai là hung bạo. Như

gặp đặng con nhà hiền lương nghĩa là
trong, còn như sa vào chỗ hung bạo
nghĩa là đục, cho nên trong đục có hai
lẽ mà thời chớ chẳng phải hề lấy đặng
chồng quan quyền giàu có mới gọi là
trong, còn như lấy chồng nghèo khổ
gọi là đục.

Còn một lẽ nữa nếu muốn lấy chỗ
cậy nương mà sóng với thân đơn bà
thì lấy giấy tốt hơn là bèo. Bởi vì
người đơn bà hề có chồng phải theo
chồng trọn phận nàng khăn sửa đắp,
cũ áo tề mi, vận sự đều phải tùy theo
chồng chớ chẳng đặng tự chuyên thì
tử cũng như sợi giây vấn theo cây, như
cây bao cao thì bẻ theo bấy cao mà
thời, muốn bỏ khổ cây sao đặng, như
vậy mới phải là giấy các đặng nhờ
bóng tùng quân cho. Chớ nếu lấy bèo
mà sóng, dĩa chẳng bèo thì cứ ở trên
mặt nước mà thời hơi gió thổi nhẹ
đủ đưa đi xa và trong 12 bến dầu đục
đầu trong chẳng chắc ở đâu bên đặng
nếu nói như vậy thì trong chỗ vợ
chồng hề muốn lấy thì lấy muốn thời
thi đuôi đi dễ hay sao, ấy là nói cùng
mà nghệ chớ ai lại cho vậy, nghĩa tàu
khan chi thể bất khả hạ đặng mới phải.

Theo kim thời tôi tưởng việc chỉ
mở hồ nên canh cái lại cho ăn phong
tục.

NGUYỄN-KIM-ĐINH

Kỷ phương tuân giáo

Bấy lâu nay nhờ sức các đấng văn
nhơn chế cải vận cho trẻ mần học tập,
nên kiếm thời, bé con ít dốt, lại cũng
nhờ bởi ơn cha mẹ xét rõ văn chương
là báu nước, nên đầu trai đầu gái,
cũng đành ép mở cuốn vàng, ấy cũng
một việc đáng mừng, mừng được văn
minh lóa ánh.

Tôi đây, chưa có trai nối hậu sớm
sanh bốn gái vẹn toàn, dựa nên bầy
đứa nư năm, còn sau hai trẻ bé. Tôi
cũng muốn cho hai đứa trọng đi học
lắm chút, song còn e dằng sá, xe cộ
lại qua, trẻ thì còn khờ, may rủi
khó đẽ cho đặng. Nghĩ vậy nên tôi

áp, ep, êp, ip, op... thì chữ p ở sau nó làm cho mấy tiếng đọc ra lép-bép cái miệng có một thể. Nếu chữ sau là chữ cần nhứt, chữ gốc, thì nên sắp mấy chữ âm-kép mà có đồng một chữ ấy, đừng với nhau một chỗ như trong hai hàng viết (trước. Con nit nó đọc lên xuống có một giọng, thì mau hiểu mau nhớ hơn là đọc vắn ac rồi bỏ qua vắn ach, ai, am, an, v. v.

Trong cuốn Văn-quốc-ngữ-theo-lý và-giúp-nhớ, mấy chữ âm-kép đều sắp theo lẽ ấy, và theo một cách khác nữa có nhiều đều rất tiện, thú nay chưa thấy có trong văn nào.

(Sau sẽ tiếp theo.) NGUYỄN-NGỌC-ÂN.

Ai Điều

CÁC ÔNG VÀ CÁC BÀ

Kính xin các ông và các bà cho phép tôi đứng ra giữa này, trước là tôi thay mặt cho chư vị liêu hữu tôi về phần riêng của tôi mà tỏ dòi lời Ai điều thầy Võ-văn-Xây là bạn đồng song,

liêu hữu của chúng tôi, nay người đã về miền tiên cảnh.

Nguyên thầy Võ-văn-Xây này là một người thông minh hẳn dạn, lại thêm khi chất ôn hoà, lúc ở nhà thì hiếu kính mẹ cha, khi ra đường thì hằng giữ điều tin cùng chúng bạn. Ra giúp việc tại sở Táo-tác, là chỉ người muốn lập nên danh phận, cho dặng vinh diệu lữ-tông, đường ấy mới ung lòng, đẹp mắt hai bên cha mẹ. Nào dè dàu ra làm việc chẳng bao lâu, rudi làm bệnh trầm kha, nên mới xin nghỉ, dặng ở nhà dưỡng bệnh, chẳng ngờ là bệnh nhập cao hoạn, dàu cho hoa-dã, biến-thước tại sanh di nữa, cũng vô phương cứu giải.

Đã biết rằng: Đồ tạo-hoá đưa người qua lại, quán Âm-dương rước khách xưa nay, nhưng mà, giận thâu quan hai-gã-khèo thầy lay, vội giục ban lành miệng di lộ. Thâm thiết thay! mới hải mười bốn tuổi, mà sớm lia trần thế, làm-cho cha mẹ già dựa cửa ngồi trông, lại còn một vợ hiền tuổi

hồi xuân xanh, từ rày biết cây ai hầu giúp đỡ, hai con trẻ liêu-chiêu, lịch-chích, thâm nỗi cho thỉêm thông tay thì giắc, tay thì bằng biết bao nhiêu là bạn biếu.

Tôi với thầy là bạn đồng tâm, đồng chí đi ở chẳng lia, nay thầy đã sớm về tiên cảnh rồi, còn ai dàu mà giắc dặt điều hơn sự thiệt cùng tôi, tôi nhất tới đây tất dạ ngậm ngùi, nhớ những lời ân tiếng nói của thầy, thì tâm lòng tôi lại càng thêm chua xót.

Vì tình trọng nên chẳng hồ lời quê tiếng kệch, tỏ dòi lời ai-diệu bạn vàng Nguyễn linh hồn sanh thượn từ an, nơi cõi thọ tiêu điều khoải lạc.

Đồng liêu lương hữu.

LỜI RAO

Thuốc nhỏ mắt của Đặng-văn-Chiêu có bán tại tiệm Lục-linh-khách-sang đường Krautz số 4 Saigon.

Nhơn dang lúc bất hòa, mới có tới tại nhà đối nại. Vay thì có hãy đi mưa đứng, nghỉ ngơi, cứ theo lời ta dạy mà khai, duyên trước dàu rằm rồi xẻ hai, nợ sau ắt đền dai quai cuốn.»

(Sau sẽ tiếp theo) L. H. Mưu.

Nguyễn-tân-Thành

TIỆM CỬA TẠI CẠI-LÝ HẠT MYTHO VÀ TIỆM CỬA TẠI BẾN-LỐC HẠT CHOLON
Kính cùng chư qui vị trong lục châu dặng rõ: Tôi có làm cây tại Bão-chánh, những là: bô sứt, cột cốt nhà, cây cãm-xe cãm-lai, gỗ, sao, bời-lời, gáo, dàu, bàng-lãng (thao-lao) đủ các sắc. Qui vị trong lục châu có dưng dặt trọn cặp gỗ, hoặc đình, chùa, miếu và nhà bao lớn cũng có đủ, hay là dặt trọn đàn trò, cũng là dặt cốt cho thành thì tôi cũng lãnh theo ý; vậy xin viết thư cho tôi mà thương nghị.

Tôi sẽ trả lời lập tức và định giá nhẹ mà cây lại tinh hảo.

NGUYỄN-HUNG-QUÊ
CHỦ TIỆM CỬA BẾN-LỐC.

Trị bệnh đau lậu rất nghiệm

DÙNG THỨC THUỐC

Santal Monal au bleu de Méthylène

Thuốc SANTAL MONAL để trị bệnh đau lậu hay hơn các thức thuốc. Thuốc này bảo chế rất kỹ, dùng những vị tinh hảo, có thức « Bleu de Méthylène » và mù cây bạch đàn. Dấu tí vị yêu thế nào, uống thuốc này cùng đặn, không sao. Có những lời tặng khen của các quan lương-y dù xứ, nên rõ thiệt thuốc này là hay. Thuốc SANTAL MONAL trị lạnh bệnh, làm cho khỏi đau đớn.

Cách dùng

Đường tiêu tiện có đau, thì uống mỗi ngày từ sáu tới tám viên, uống mỗi lần là 2 viên, mười lăm phút trước khi ăn, hay là hai giờ sau khi ăn rồi, và phải chờ trong lúc dùng thuốc này, thì đừng có uống rượu.

Thuốc SANTAL MONAL trừ tuyệt các thức bệnh lậu bất kỳ nặng nhẹ, bệnh sưng bong bóng, sưng đường tiêu tiện, vắn vắn. Phải biết trước rằng: Người bệnh dùng thức thuốc này thì đi tiểu ra nước xanh. Mỗi ve thuốc có nhãn có dàu ký tên của « Frères Monal » thì mới là thiệt.

Trừ bán tại tiệm thuốc ông
H. DE MARI và F. LAURENS, kẻ vị cho ông MOLINIER
PHARMACIE NORMALE ở SAIGON và CHOLON.

CHU' HU' BÀ TON

Dầu bời bệnh hoạn mà hư mà tổn hoặc bởi cơ khác mà liệt mà lão, thì cũng một cách trị mà thôi. Máu hư gán hoài thì phải dùng vị thuốc bổ huyết bổ can mà trị mới hết bệnh. Khi mình mua thuốc Pilules Pink mà uống thì chẳng những là đã bệnh mà lại ít tổn tiền. Và lại thiên hạ người ta đã uống lạnh bệnh thiếu số rồi, nay mình uống cùng sẽ chắc lạnh mạnh. Chớ như mình mua thuốc giờ mà uống, thì bệnh đã chẳng lạnh, mà phải mất tiền, tiền hết tạt còn lầy lằm thậm ực. Thuốc hoàn Pilules Pink trị bệnh dễ như trở tay, vì nó đã trị được bệnh hàng-nhiệt-vàng-lai-vàng vàng úa úa v. v. cùng là các bệnh liệt nhược thì mây bệnh sơ sơ nó trị như thần. Và lại thuốc này dễ uống rẻ tiền mà mau lạnh bệnh.

PILULES PINK

BỔ HOÀN LINH ĐƠN

Mỗi hộp giá là 3 quan 50; 6 hộp 17 quan 50
Bán tại nhà thuốc NORMALE SAIGON đường CATINAT và D'ORMAY
CHOLON đường MARINS số 232

TU-BÌNH-ĐƯỜNG

Bến-tre n° 6. Rue đường Chợ

Cáo chúng chú qui ông qui bà đặng hay, tại tiệm tôi có tân chế đặng mấy món thuốc này, trong Lục-Châu, nhiều người dùng lắm. Thật là hiệu nghiệm. Nay tôi xin tỏ cùng qui ông qui bà, như muốn dùng xin viết thư đến tôi, thì tôi sẽ gửi đến mau mau lại cho tức thì!!!

Những mấy món thuốc tôi xin ra dưới đây:

HOÀN KIM TÁN

Thuốc này trị hết thảy mây bệnh đau lậu, bất luận đau lâu hay là mới. Có mù hay là không, có ké hay là không có ké, hoặc là trước khi bị bệnh sang độc, mà sau cứ có mù hoài, hay là đã lành rồi mà đường tiểu tiện không được thông. Tuy là mới phát trong một hai bữa, nó sưng lên mà đau mà rát, đi tiểu không thông cũng là uống được. Bất luận đờn ông đờn bà có bệnh như vậy, mà dùng thuốc này thì hay lắm, (KỶ THAI), như bệnh nhẹ thì một ngày một đêm uống hai ba lần. Bệnh nặng thì một ngày một đêm uống 3, 4 lần, nẫu vị *tật-giấy* với vị *tim bích* mà uống với thuốc.

Cứ mở, và dũa-khò.

1 gói 0 \$ 50

1 hộp 12 gói 5 \$ 00

KHÔNG BÁN LẺ

VÔ ƯU TÁN

Thuốc này chủ trị hết thảy mây bệnh huê liễu, tục kêu là *CỐT KHÍ LẬU MÁU*, khô khan nóng này, như tay như chơn, mỗi mết trong mình, hoặc là phát ra nhưé đầu, nghẹt mũi, sưng lông tay, lông chùng, hoặc là mọc mọc trong mình, hoặc lớn hoặc nhỏ, làm cho đau nhưé lăm. Từ một hai tháng mà lên đến một hai năm, cũng đều uống đặng hết thảy, thật là hiệu nghiệm lắm, (KỶ THAI) 5 giờ sáng uống 1 liểu, uống với nước nóng.

Cứ thịt rửa, thịt ngỗng, thịt lương.

1 gói 0 \$ 50

1 hộp 12 gói 5 \$ 00

KHÔNG BÁN LẺ

SOCIÉTÉ NAM-HỒNG-PHÚT

Ở GÓC ĐƯỜNG D'ADRAN số 144-116 VÀ ĐƯỜNG HAMELIN 23-25 NGANG TÒA TÂN-ĐÀO

Bán xe máy đẹp hiệu tốt và đủ đồ phụ tùng

Bán đèn hiệu TITO-LANDI

Đèn này sáng lắm mà lại ít hao dầu và có bán đồ phụ tùng

BÁN ĐỦ CÁC THỨ RƯỢU TÂY

Có cho mượn-phòng ngủ rộng mát thấp đèn khí, giường tốt nệm gối sạch sẽ.

Sửa xe máy, sửa các thứ đèn và các thứ máy.

Ở Lục-châu chú vị muốn mua vật chi xin gửi thư thương nghị.

HUỶNH-HUỆ, kị.
Chủ tiệm.

NAM-ĐÔNG-HƯNG

N° 74, Rue d'ESPAGNE
(en face des Halles Centrales) Saigon

Kính cung lương bằng cổ hũ trong Lục-châu rõ: tiệm tôi tại đường Boreesse nay tôi dời về tại chợ mới Saigon, đường d'Espagne số 74, sửa hiệu lại là Nam-đông-Hưng, tiệm này bán đủ các thứ hàng tho, hàng tây; đồ đen thì nhuộm rỗng thợ Cao-lãnh và thợ Gò-váp; lãnh, nhiều, vải, xiêm hàng bắc-thảo, châu xa, cachemire, cũng có bán các thứ vải đen tây, mền, nón tây, dù tây, giày thêu rất tốt, rượu tây rượu Godineau giá rẻ hơn các nơi và đủ đồ gia-vi của phương-tây. Vậy xin Lục-châu, vị nào muốn dùng vật chi đến tại tiệm tôi giá đã rẻ, mà lại giúp cho người đồng-bang nên việc, hay là gửi thư cho tôi, thì tôi sẽ gửi đồ lại liền, đến tại nhà giấy thép trả tiền rồi lãnh đồ rất tiện, đã khỏi tốn hao số phí, mà đồ Saigon tôi liền cho các ông dùng; còn mấy vị ở xa mua vật chi ở Saigon, hay là muốn rõ giá cả Hàng hóa, xin gửi thư cho tôi thì tôi sẽ làm y như ý các ông muốn.

PHAN-VAN-CỬ.

Thuốc PURGYL

LÀ THUỐC XỎ, THUỐC RỬA RUỘT HAY NHỨT

Thuốc Purgyl, là thuốc bảo chẻ trội hơn các thứ thuốc xỏ người ta dùng bây giờ. — Thuốc này chẻ ra từ hườn nhỏ gọn gàng, dễ dùng lại ngon. — Thuốc này dẫn diện dàng nẫu dùng nó bất kỳ giờ nào

cũng đặng, dẫu sau bữa ăn cũng tốt, vì nó làm cho mau tiêu hóa. Dùng nó thì xỏ ra những đồ chẳng hay tiêu, và sửa lại căn bản tỷ vị người muốn cho sức khoẻ trong mình. Tỷ vị hư, hay là chẳng tiêu hóa cho tốt, ấy là hơi tích trữ đồ độc. Bệnh bón thì hay sinh ra chứng bệnh đau bao tử, đau gan, đau trái tim, sanh ghẻ chốc, nhưé đầu v. v. Dùng nó thì khỏi hết các chứng bệnh ấy.

Thuốc Purgyl thật là vô song, vì nó làm cho kẻ dùng nó đặng đại tiện có giờ khác, lại nó dẫn lệ lạng và lại linh nghiệm nữa, dùng thuốc này lần không ghiền.

Thuốc Purgyl trị bệnh bón nhưé hàng, vì nó sửa tỷ vị cho ra tốt; trị bệnh sảng sốt, cũng cứu khỏi rét da vàng. Người đau gan, bao tử, bị tiêu, nhưé đầu dùng nó rất nên hữu ích. Thuốc này rất cần cấp cho những kẻ đau mà muốn xỏ nhiều lần, lại cũng cần cho người đau gan phổi, đau đàng tiêu tiện đau gân cốt, tê bại, kiết, hạ lợi, đau bịch hay lầy... Đờn bà sanh đẻ, hay là nuôi con thơ dùng nó cũng tốt. Con trẻ ưa dùng thuốc này như vật thực quý vậy.

Giá là bảy cát rưỡi một hộp.

Bán tại nhà thuốc NORMALE
SAIGON đường CATINAT và D'ORMAY
CHOLON đường MARINS số 232

Thuốc trường sanh hiệu là ELIXIR GODINEAU

Thần hiệu bổ gan cốt, cho sức mạnh lại một cách lạ thường, tuổi nào uống cũng đặng, không cần lo chi.

Tuổi già thoát thoát đèn mau, sức lực một ngày một giảm phải lo phương chi, tính phương chi mà chông cự lại kéo già rập và làm sao cho mình hưởng đặng ngày xuân cho giải.

Các vị dề vương Đông-phang hàng lo kiếm thứ thuốc trường sanh, cao giá bao nhiêu chẳng nài. Tại tiệm thuốc của chúng tôi có thứ thuốc trường sanh này, bày lâu nay chưa phủ ông Tây, Nam, đều nhờ lắm, hiệu là Elixir Godineau. Người tuổi cao yếu đuối uống vô rồi có sức lực lại như hồi thanh niên. Con nít liệt nhược, đờn bà mất máu những người mệt nhọc, hề dùng thuốc thần hiệu này vô rồi thì ấy là chắc gặp phương tiện mà thuyên bệnh. Knạp cả thế gian, xứ nào cũng có bán thuốc Elixir Godineau, người Annam có muốn dùng thuốc ấy, xin phải do nơi nhà bán thuốc của ta hiệu là PHARMACIE NORMALE vì ta mới sĩ thuốc châu bấu ấy tại kinh thành Paris.

Mỗi ve có gấu theo một cuốn sách có ích mà dạy các điều cần biết

Giá một ve: 8000

in v. n. 21956

THUỐC VITAL GIRARD

BỔ HUYẾT LÀM CHO MẠNH GÂN CỐT

Thuốc này làm ra một thứ rượu uống rất đẹp miệng. Những người nào đau yếu, những kẻ bị ho lao, mất máu, yếu ớt, bộ phận dưới, uống vào thì dặng sức mạnh.

Đàn bà có thai cùng con nít từ 10 tuổi uống nó thì hữu ích lắm, thêm sức lực.

Đàn bà mà đường kinh trời sụt hay là tới kỳ có đường kinh mà hay sanh chứng, 15 ngày trước khi có ý, uống nó vô thì rất hiệu nghiệm.

CÁCH DÙNG: Cho con nít: Một muỗng café mỗi ngày, pha với một miếng nước, trước khi ăn cơm sớm mai.

Người lớn: Một muỗng café có pha nước trước mỗi bữa ăn. Uống một ngày chừng hai ba lần.

Trữ bán trong cối Đông-dương tại tiệm thuốc *Pharmacie Normale* ở Sài-gòn và Chợ-lớn, của ông *L. de MARI* và ông *F. LAURENS*, bác sĩ y khoa.

THUỐC HIỆU

Véritable Extractum Carnis

CỦA
ÔNG LƯƠNG-Y BROWN BẢO CHẾ
ĐỀ TRỊ BỆNH MÁU XANH XAO

Bệnh này thường có trong những xứ nóng nực. Người sanh tại xứ cùng kẻ ngoại quốc cũng thường bị. Ấy cũng tại thiếu huyết mà ra, những người bị chứng này thì môi và mí con mắt xanh tái, không có chút máu hay mệt nhọc, đau gân cốt, không muốn ăn, ăn vô thì không tiêu. Xưa nay có bày nhiều thứ thuốc mà trị chứng ấy. Nhưng mà trị đã lâu mà không thấy hiệu. Nay mới bào chế một thứ thuốc mới rất hay, lấy máu bò tinh anh làm ra một thứ thuốc hiệu là **VÉRITABLE EXTRACTUM CARNIS**. Cách dùng về người lớn: Mỗi ngày 3 muỗng soupe, sau khi ăn cơm rồi. Có pha một chút nước nấu sôi để cho nguội hay là nước mọi. Con nít trên 10 tuổi uống 2 muỗng soupe, từ 3 tuổi sắp lên, uống 2 muỗng café. Như có uống trội thêm thì không hại gì.

Giá một ve lớn 4 \$ 00, nửa ve 2 \$ 20. Tiệm *Pharmacie Normale*, ở Sài-gòn đường *Catinat* và Chợ-lớn đường *Marins*, có bán thuốc này mà thôi.

DẦU ESSENCE DE MENTHE

Xin hãy coi cái nhãn này kéo lắm. Mỗi khi mua dầu menthe, thì lựa thứ hiệu nhãn này bởi vì là thứ thượng hạng. Nếu người buôn bán đưa thứ nhãn khác thì đừng

lấy, mua thử mình đã biết tốt thì khỏi lắm.

Tòa Sài-gòn năm ngoái đã có phạt hai người giả nhãn này mà gạt thiên hạ. Thường những món chi thượng hạng thì họ hay bắt chước. Mỗi ve giá là 0 \$ 25, mua 12 ve dặng thêm một ve.

Muốn mua sỉ nhiều thì hỏi giá tại tiệm *PHARMACIE NORMALE* Sài-gòn hay là *Chợ-lớn*.

SAIGON Thương Đàng Dược Phòng

G. RENOUX

NHỰT HANG BẢO TẾ SỰ, NGANG RÁP HÁT LANGSA
Tiệm cũ *HOLBE*, sáng tạo trong năm 1865

Tiệm này có trụ và tờ hội hết các tiệm trong châu Âu
Quốc đặng đẹp bảo chế y như các tiệm thuốc lớn trong thời tại PARIS

BẤT NHI GIẢ

Thuốc men, và các món đồ khác bán trong tiệm này là đồ thật hảo hạng.
Trừ đây tiệm, mà mỗi kỳ tàu đều có chợ qua luôn luôn.
Đồ học-học, thuốc men để dùng bán trong tiệm thuốc, đồ dùng về kỹ nghệ, về nghề, chụp hình, đục thảo, đồ bộ gít, và đồ phụ tùng theo tiệm thuốc, kiến, chai, ly trong sở thiết-nghiệm, máy châm-chích, áo-nhi khoa, thí-học và cực chuẩn-lúc chi-cơ khí. Bán đủ các thứ đồ dùng trong nhà thương, nhà binh v. v.
Hàng bán ở tiệm này dùng trong nhà bếp, nhà ruộng, và nhà y. v.
Đồ dùng làm thuốc hoàn, thuốc tề. Thiết nghiệm phân giải theo cách hóa-học để tìm kiếm vi trùng và phân giải hàng hóa, dọn đồ bộ gít và thuốc trừ độc chuyên-môn. THUỐC HIỆU CHỖ N CỦA ÔNG LƯƠNG-Y BROWN BẢO CHẾ MÀ TRỊ BỆNH HÚT A-PIEN: HUYỀN Đ
Đồ hương-vi về cuộc vệ-sanh, bán đủ các thứ đồ để chụp hình. Bán sỉ và bán lẻ.
TIỆM THUỐC TẠI CHỢ-LỚN HIỆU LÀ PHÁP-A ĐƯỢC PHÒNG NGANG NHÀ GIẤY XE LỬA.
Giấy thép nói tiếng SAIGON, 211 - Giấy thép nói tiếng CHỢ-LỚN, 330.
Mỗi lần mua thuốc phải coi cái nhãn hiệu, đã nộp tại tòa cầu chứng y theo luật.
Hãy viết thư mà trình bày được thì được miễn hàng chất quốc ngữ và chữ latin, và sách riêng nói giá cả để chụp hình.